

De januskop van minister Plasterk (I)

Minister Plasterk gaat niet alleen over onderwijs maar ook over emancipatie. Als minister van Emancipatie heeft hij kritisch gereageerd op de Visienota Homoseksualiteit van de Vereniging voor Gereformeerd Schoolonderwijs.¹ Maar als minister van Onderwijs kijkt hij de andere kant op. Indien hij de homo-emancipatie echt prioriteit wil geven in het onderwijsbeleid, had de onderwijsminister de wettelijk opgedragen burgerschapsvorming (en kerndoel 37 van het basisonderwijs) centraal moeten stellen.

- A. Zowel het basis- als het voortgezet onderwijs is wettelijk verplicht zich mede te richten 'op het bevorderen van actief burgerschap en sociale integratie' (WPO art.8.3, WVO art.17), waaronder het overdragen van de basiswaarden van de democratische rechtsstaat.² Bovendien luidt kerndoel 37 van het basisonderwijs: *De leerlingen leren zich te gedragen vanuit respect voor algemeen aanvaarde waarden en normen.*³
- B. Een van de krachtigste didactische principes is dat leerkrachten, schooldirecties en schoolbesturen zelf het goede voorbeeld geven aan de leerlingen en dat zij zichzelf dus gedragen vanuit respect voor algemeen aanvaarde waarden en normen, zoals de basiswaarden van de democratische rechtsstaat.
- C. Een van de basiswaarden is dat men praktizerende homoseksuelen niet anders mag bejegenen dan andere mensen.⁴
- D. Scholen die praktizerende homoseksuelen anders bejegenen dan andere leerkrachten en leerlingen, handelen in strijd met de basiswaarden van de democratische rechtsstaat.
- E. Deze scholen geven hun leerlingen dus niet het goede voorbeeld en verwaarlozen zodoende de wettelijk voorgeschreven burgerschapsvorming, alsmede kerndoel nr. 37 van het basisonderwijs.
- F. Scholen die de wettelijke voorgeschreven burgerschapsvorming of de kerndoelen van het basisonderwijs verwaarlozen, dienen daarop te worden aangesproken door de Onderwijsinspectie.²
- G. Ergo: Scholen die praktizerende homoseksuelen anders bejegenen dan andere leerkrachten en leerlingen, dienen daarop te worden aangesproken door de Onderwijsinspectie.

Maar deze argumentatielijndurfde de onderwijsminister blijkbaar niet aan, want daarmee zou hij een nieuwe schoolstrijd ontketenen. In zijn beleidsreactie blijven kerndoel 37 (basisonderwijs) en de basiswaarden van de democratische rechtsstaat (als fundament van de burgerschapsvorming in het basis- en voortgezet onderwijs) ongenoemd. Het ministerie en de inspectie laten de falende burgerschapsvorming in het christelijk onderwijs buiten schot en richten hun pijlen vooral op de burgerschapsvorming in het islamitisch onderwijs.⁵

Of zie ik het te somber in? Aan het eind van zijn beleidsreactie schrijft minister Plasterk: *'Om scholen meer duidelijkheid te bieden over de wettelijke kaders stuur ik hen dit najaar een handreiking die is bedoeld als helpende hand voor scholen bij het opstellen van hun eigen schoolregels. Hierin is ook aandacht voor de positie van homoseksuelen.'* We zullen zien.⁶ Uiteindelijk zal het er wel op uitdraaien dat scholen gerechtigd zijn maatregelen te nemen tegen 'losbandig gedrag' van zowel leerkrachten als leerlingen (althans voorzover hun zorgplicht jegens leerlingen reikt), zolang de school daarbij geen onderscheid maakt tussen homo- en heteroseksueel gedrag. Maar bij de definitie van 'losbandig gedrag' kunnen dan nog wel problemen rijzen inzake discriminatie naar burgerlijke staat: is samenleven op basis van een geregistreerd partnerschap losbandig?).

Wes Holleman
weblog onderwijs 3-9-2008
<http://www.onderwijsethiek.nl>

¹ <http://www.onderwijsethiek.nl/?p=457>

² Brochure *Toezicht op Burgerschap en Integratie*. URL:
<http://bestel.postbus51.nl/content/pdf/22BR2006G023-2006922-15819.pdf>

³ *Kerndoelenboekje OCW* (<http://www.minocw.nl/documenten/kerndoelenboekje.pdf>)

⁴ Artikel 1 van de Nederlandse Grondwet (<http://www.st-ab.nl/wetgrondwet.htm>)

⁵ <http://www.onderwijsethiek.nl/?p=145>

⁶ Die handreiking was al een jaar geleden aangekondigd, maar heeft blijkbaar vertraging opgelopen (<http://www.vo-raad.nl/nieuws/richtlijnen-religie-en-seksualiteit>). Die vertraging is vermoedelijk ontstaan ten gevolge van het regeringsvoornemen om een *wettelijk boerkaverbod* in te stellen (<http://www.onderwijsethiek.nl/?p=269>).